

עבודת בית 1: תכנון אלגוריתמים 2020

תאריך הגשה: 10.11.2019, 12:00 בצהריים, תאים מספר 95,96 בקומת כניסה של בניין 37. כמו כן, יש להגיש עותק של העבודה במערכת ההגשה.

מתרגל אחראי: תומר סידי.

הוראות כלליות:

- כל עוד לא נאמר אחרת, כאשר הנכם מתבקשים לתאר אלגוריתם יש לספק את הבאות:
 1. תיאור מילולי של האלגוריתם.
 2. הוכחת נכונות.
 3. ניתוח זמן ריצה (לא כולל זמן הריצה של הקופסה השחורה).
- אלגוריתם עם זמן ריצה אקספוננציאלי לא נחשב יעיל ולכן בדרך כלל לא יתקבל.
- פתרון יש לכתוב רק בדף התשובות הנלווה לעבודה.

תזכורת:

רדוקציה הינה פתרון בעיה אחת בעזרת בעיה אחרת. באופן פורמלי (מהתרגול):

הגדרה פורמאלית ל- "רדוקציה":

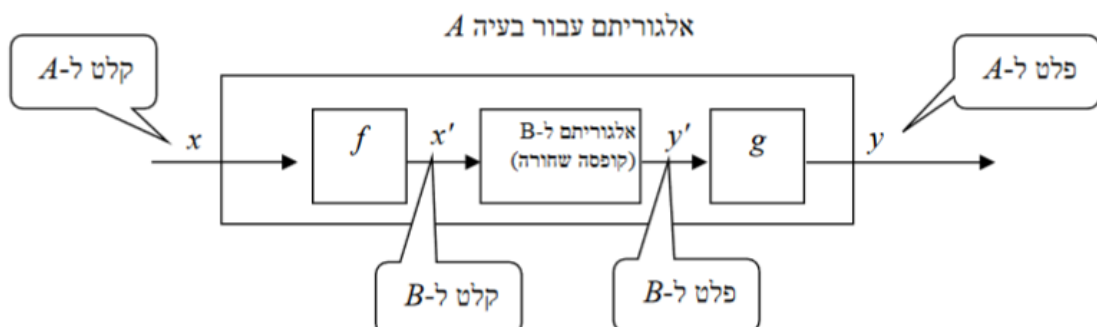
- תהייה A ו- B זוג בעיות נתונות. רדוקציה מ- A לבעיה B היא זוג פונקציות f, g כך ש:
- f היא פונקצית המרת הקלט, המעבירה מופע של בעיה A למופע של בעיה B .
 - g היא פונקצית המרת הפלט, המעבירה פתרון של בעיה B לפתרון של בעיה A .
 - עבור מופע a לבעיה A , אם $B(f(a))$ הוא פתרון עבור המופע $f(a)$ תחת בעיה B אזי $g(B(f(a)))$ הוא פתרון למופע a תחת בעיה A . (הגדרת נכונות)

כדי להוכיח את נכונות הרדוקציה, יש להוכיח שהאלגוריתם הבא פותר את הבעיה A :

1. עבור מופע a לבעיה A , חשב את $f(a)$.
2. עבור המופע $f(a)$ לבעיה B , חשב את הפתרון b .
3. חשב את $g(b)$ להיות הפתרון של A .

כאשר f הינה תרגום הקלט, g הינה תרגום הפלט והאלגוריתם לבעיה B הינו ה"קופסה השחורה". לטובת העבודה, כשאנו מבקשים רדוקציה מבעיה A לבעיה B , יש לתת פתרון לבעיה A באמצעות קופסה שחורה של בעיה B .

הערה: ניתן להניח כי ממיר הפלט מכיר גם את הקלט המקורי a .

שאלה 1 (25 נקודות)

תיאור מילולי של האלגוריתם:
יהי $G=(V,E)$ גרף מכוון ולא ממושקל וסדרה של קודקודים שונים (s,u_1, u_2,t) השייכים ל V .
<u>שלב תרגום הקלט:</u> נבנה את הגרף $G'=(V',E')$ באופן הבא:
לכל $v \in V$ ניצור 3 קודקודים v^1, v^2, v^3 השייכים ל V' , למעט u_1, u_2 עבורם ניצור אך ורק u_1^1, u_2^2 השייכים ל V' .
לכל $(x,y) \in E$ כך ש $x, y \neq u_1$ וגם $x, y \neq u_2$ ניצור 3 קשתות $(x^1, y^1), (x^2, y^2), (x^3, y^3) \in E'$.
לכל $v \in V$ כך ש $u_2 \neq v$ ניצור קשת אחת $(v, u_1) \in E'$.
לכל $v \in V$ כך ש $u_2 \neq v$ ניצור 2 קשתות $(u_1, v), (u_1, v^2) \in E'$, אם $(u_1, u_2) \in E$ אז ניצור את הקשת $(u_1^1, v^2) \in E'$.
לכל $v \in V$ כך ש $u_1 \neq v$ ניצור קשת אחת $(v, u_2) \in E'$.
לכל $v \in V$ כך ש $u_1 \neq v$ ניצור 2 קשתות $(u_2, v), (u_2, v^3) \in E'$.
<u>שלב הפעלת הקופסה השחורה:</u> נשלח לבעיית המסלול הקצר את המופע $G'=(V',E')$ ואת $s^1, t^3 \in V'$.
<u>שלב תרגום הפלט:</u> נחזיר את הפלט שקיבלנו בשלב הקודם.
הוכחת הנכונות:
<u>טענה ראשית:</u> אורך המסלול הקצר ביותר ב G מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם אחת בדיוק בכל אחד מהם, שווה לאורך במסלול הקצר ביותר מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 ב G' .
<u>טענת עזר:</u> קיים ב G מסלול באורך d מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם אחת בדיוק בכל אחד מהם אמ"ם קיים ב G' מסלול באורך d מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 .
<u>הוכחת הטענה הראשית:</u> א. יהי d אורך המסלול הקצר ביותר ב G מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם אחת בדיוק בכל אחד מהם. ע"פ טענת העזר קיים מסלול ב G' מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 באורך d . נניח בשלילה כי קיים מסלול באורך m ב G' מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 כך ש $m < d$. אז לפי טענת העזר קיים מסלול ב G מקודקוד s לקודקוד t באורך m , בסתירה להנחה.
ב. לא קיים מסלול ב G מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם אחת בדיוק בכל אחד מהם. נניח בשלילה כי קיים מסלול ב G' מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 באורך d כך ש $d < \infty$, אז ע"פ טענת העזר קיים מסלול ב G מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם אחת בדיוק בכל אחד מהם באורך d כך ש $d < \infty$, בסתירה להנחה.
■
<u>הוכחת טענת העזר:</u> יהי $P = (v_1 = s, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k = u_1, v_{k+1}, \dots, v_{n-1}, v_n = u_2, v_{n+1}, \dots, v_{d-1}, v_d = t)$ מסלול ב G מאורך d מקודקוד s לקודקוד t העובר לפי הסדר בקודקודים u_1, u_2 , פעם בדיוק בכל אחד מהם. נתבונן בסדרת הקודקודים $(s^1, v_2^1, \dots, v_{k-1}^1, u_1^1, v_{k+1}^2, \dots, v_{n-1}^2, u_2^2, v_{n+1}^3, \dots, v_{d-1}^3, t^3)$ ב G' .
ע"פ תהליך בניית G' , P' הינו מסלול מאורך d מקודקוד s^1 לקודקוד t^3 , אז קיים ב G' מסלול באורך d

[illegible]

שאלה 2 (25 נקודות)

תיאור מילולי של האלגוריתם:
יהי $G=(V,E)$ גרף לא מכונן ו-2 קבוצות קודקודים $U, M \subset V$ כך ש- $U \cap M = \emptyset$ וגם $U \cup M = V$.
<u>שלב תרגום הקלט:</u> ניצור גרף חדש $G'=(V,E')$ באופן הבא: לכל $\{x,y\} \in E$ אם $x \in M$ וגם $y \in U$ או אם $x \in U$ וגם $y \in M$ אז $\{x,y\} \in E'$.
<u>שלב הפעלת הקופסה השחורה:</u> נשלח לבעיית VC את המופע $G'=(V,E')$.
<u>שלב תרגום הפלט:</u> נחזיר את הפלט שקיבלנו בשלב הקודם.
הוכחת הנכונות:
<u>טענה ראשית:</u> אם $L \subset V$ הינה קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$ בגודל מינימאלי אז $L \subset V$ הינה קבוצת חלוקה בגודל מינימאלי עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$.
<u>טענת עזר:</u> $L \subset V$ הינה קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$ אם ורק אם $L \subset V$ הינה קבוצת חלוקה עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$.
<u>הוכחת טענה ראשית:</u> תהי $L \subset V$ קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$ בגודל מינימאלי. ע"פ טענת העזר, $L \subset V$ הינה קבוצת חלוקה עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$. נניח בשלילה כי $L \subset V$ אינה קבוצת חלוקה מינימלית עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$, אז קיימת $D \subset V$ שהינה קבוצת חלוקה מינימלית עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$. אז לפי טענת העזר, D הינה קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$, בסתירה למינימאליות $L \subset V$.
■
<u>הוכחת טענת עזר:</u> \Leftarrow תהי $L \subset V$ קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$. נניח בשלילה כי $L \subset V$ אינה מהווה קבוצת חלוקה עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$. לכן קיימים $x \in U$ ו- $y \in M$ כך ש- $\{x,y\} \in E'$ וגם $x, y \notin L$. אז קיימת קשת $\{x,y\} \in E'$ כך ש- $x \notin L$ וגם $y \notin L$ בסתירה לכך ש- $L \subset V$ קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$.
\Rightarrow תהי $L \subset V$ הינה קבוצת חלוקה עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$. נניח בשלילה כי L אינה קבוצת כיסוי קודקודים של הגרף $G'=(V,E')$. לכן קיימת קשת $\{x,y\} \in E'$ כך ש- $x \notin L$ וגם $y \notin L$. ע"פ בניית G' בה"כ $x \in U$ ו- $y \in M$, בסתירה לכך ש- $L \subset V$ הינה קבוצת חלוקה עבור $G=(V,E)$ ו- $U, M \subset V$.
■
ניתוח זמן ריצה:
<u>שלב תרגום הקלט:</u> פונקציית תרגום הקלט עושה מספר קבוע של פעולות על קודקודי וקשתות הגרף G , ומכאן שזמן הריצה שלה הוא $O(V + E)$.
<u>שלב תרגום הפלט:</u> $O(1)$.
בסך הכל קיבלנו כי זמן הריצה הכולל של פונקציית תרגום הקלט ופונקציית תרגום הפלט, משמע זמן הריצה הכולל של האלגוריתם מבלי להתחשב בזמן הריצה של הקופסה השחורה הינו $O(V + E)$.

שאלה 3 (25 נקודות)

תיאור מילולי של האלגוריתם:
יהיו n מספרים רציונליים x_1, \dots, x_n שונים זה מזה.
<u>שלב תרגום הקלט:</u> נמיין את x_1, \dots, x_n ונסמנם y_1, \dots, y_n .
נבנה את הגרף המכוון $G=(V,E)$ באופן הבא:
עבור כל מספר y_i ניצור קודקוד v_i , ובנוסף ניצור קודקוד v_{n+1} . לכל $v_i \in V$ עבור $1 \leq i \leq n$ נוסיף קשת
$(v_i, v_j) \in E$, לכל $i < j \leq n+1$.
בנוסף נגדיר פונקציית משקל $w: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ באופן הבא:
$w(<v_i, v_j>) = \sum_{t=i}^{j-1} c_t - y_t $, עבור $c =$ החציון* של y_i, \dots, y_{j-1} .
<u>שלב הפעלת הקופסה השחורה:</u> נשלח עבור בעיית המסלול הקל ביותר באורך k את המופע $G=(V,E)$,
$w: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ וזוג הקודקודים v_1, v_{n+1} .
<u>שלב תרגום הפלט:</u> נסמן $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$ את הפלט שקיבלנו מהקופסה השחורה.
נחזיר את $\#c_1, \dots, \#c_k$.
*עבור מספר של מספרים רציונליים שונים הממוינים נחשב את החציון באופן הבא: אם מדובר במספר אי זוגי של מספרים החציון הינו המספר האמצעי, אם מדובר במספר זוגי של מספרים אז החציון הינו הממוצע בין שני המספרים האמצעיים.
**עבור סדרת קודקודים $v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_t}$ בגרף G נגדיר את $\#c_j$ עבור $1 \leq j < t$
כחציון של $y_{l_j}, y_{l_{j+1}}, \dots, y_{l_{j+1}-2}, y_{l_{j+1}-1}$.
הוכחת הנכונות:
<u>טענה ראשית:</u> $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$ הינו מסלול קל ביותר באורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1}
אם $M = \{\#c_1, \dots, \#c_k\}$ הינה קבוצת k מרכזים בעלת עלות מינימלית.
<u>טענת עזר 1:</u> עבור $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$ מתקיים כי $W(p) = \text{cost}(M)$
($W(p) =$ סכום משקל כל הקשתות במסלול p ע"פ פונקציית w).
<u>טענת עזר 2:</u> אם M הינה קבוצת k מרכזים אז קיים מסלול p מאורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1}
כך ש $W(p) \leq \text{cost}(M)$.
<u>הוכחת טענה ראשית:</u> \Leftarrow יהיו $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$ מסלול קל ביותר מאורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1} ו $M = \{\#c_1, \dots, \#c_k\}$ ראשית נשים לב כי M הינה קבוצה בעלת k מספרים רציונליים ולכן M הינה קבוצת k מרכזים. ע"פ טענת עזר 1 נקבל כי $W(p) = \text{cost}(M)$. נניח בשלילה כי קיימת M' קבוצת k מרכזים כך ש $\text{cost}(M') < \text{cost}(M)$. ע"פ טענת עזר 2 קיים מסלול p' מאורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1} כך ש $W(p') \leq \text{cost}(M') < \text{cost}(M) = W(p)$ אז קיבלנו כי $W(p') < W(p)$ בסתירה למינימליות משקל p .

\Rightarrow יהיו $M = \{c_1, \dots, c_k\}$ קבוצת k מרכזים בעלת עלות מינימלית $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$.
ראשית ניתן להבחין כי p הינו מסלול באורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1} . ע"פ טענת עזר 1 נקבל כי
$W(p) = \text{cost}(M)$. נניח בשלילה כי קיים מסלול p' מאורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1} כך ש-
$W(p') < W(p)$. ע"פ טענת עזר 1 נקבל בנוסף כי קיימת קבוצת k מרכזים M' המקיימת $\text{cost}(M') = W(p')$.
בסה"כ קיבלנו כי $\text{Cost}(M') = W(p') < W(p) = \text{cost}(M)$ בסתירה למינימליות עלותה של M .
■
<u>הוכחת טענת עזר 1:</u> יהי $p = v_{l_1}, v_{l_2}, \dots, v_{l_k}, v_{l_{k+1}}$ מסלול באורך בדיוק k מקודקוד v_1 לקודקוד v_{n+1} . אז:
$W(p) = w(< v_{l_1}, v_{l_2} >) + w(< v_{l_2}, v_{l_3} >) + \dots + w(< v_{l_k}, v_{l_{k+1}} >) =$
$= \sum_{t=l_1}^{l_2-1} c_{l_1} - y_t + \sum_{t=l_2}^{l_3-1} c_{l_2} - y_t + \dots + \sum_{t=l_k}^{l_{k+1}-1} c_{l_k} - y_t =$
$\min_{d \in R} \sum_{t=l_1}^{l_2-1} d - y_t + \min_{d \in R} \sum_{t=l_2}^{l_3-1} d - y_t + \dots + \min_{d \in R} \sum_{t=l_k}^{l_{k+1}-1} d - y_t = \text{cost}(M)$
■
<u>הוכחת טענת עזר 2:</u> תהי $M = \{m_1, \dots, m_k\}$ קבוצת k מרכזים. אם $m_j \in M$ הינו מרכז שעלותו נמדדת לפי
מרחקו מהמספרים $y_p, y_{p+1}, \dots, y_{p+q}$ (נבחין כי עלותו נמדדת בהכרח ביחס לרצף נקודות שלם) אז נסתכל
על הקשת (v_p, v_{p+q+1}) , וע"פ קשתות אלה נבנה את מסלול p . ולכן:
$\text{cost}(M) = \sum_{j=1}^k \text{cost}(\{m_j\}) \geq \sum_{j=1}^k \min_{d \in R} \sum_{t=p}^{p+q} d - y_t = \sum_{j=1}^k \sum_{t=p}^{p+q} c_p - y_t = \sum_{j=1}^k w(< v_p, v_{p+q+1} >) = W(p)$
■
<u>ניתוח זמן ריצה:</u>
<u>שלב תרגום הקלט:</u> נמין את n מרכזי הקלט בזמן ריצה של $O(n \log n)$.
נבנה את קשתות גרף G בזמן ריצה של $O(n^2)$ (סדרה חשבונית).
הפעלת פונקציית המשקל עבור כל קשת תהיה בזמן ריצה של $O(n)$, ישנן $O(n^2)$ קשתות ועל כן זמן הריצה
של מישקול הגרף הינו $O(n^3)$.
<u>שלב תרגום הפלט:</u> עבור כל אחד מ- k קודקודי p נבצע פעולה בזמן של $O(n)$ ולכן זמן הריצה הכולל הינו
$O(kn)$.
בסה"כ קיבלנו כי זמן הריצה הכולל של האלגוריתם הינו $O(n^3)$.

[illegible]

שאלה 4 (25 נקודות)

סעיף א

נסמן (v_1, \dots, v_n) קודקודי הגרף G . לכל v_i כך ש- $1 \leq i \leq n$ נבצע את הבדיקה הבאה:
לכל v_j כך ש- $1 \leq j \leq n, j \neq i$ אם $\{v_i, v_j\} \in E$ נבצע את הבדיקה הבאה (אחרת נמשיך):
לכל v_k כך ש- $1 \leq k \leq n, k \neq i, j$ אם $\{v_j, v_k\} \in E$ נבצע את הבדיקה הבאה (אחרת נמשיך):
אם $\{v_k, v_i\} \in E$ נחזיר "כן" (אחרת נמשיך).
נחזיר "לא".
ניתן לראות כי עבור כל קודקוד אנו עושים בדיקה על שאר $n-1$ הקודקודים, ועל כל אחד מהם בדיקה
על שאר $n-2$ הקודקודים ולכן זמן הריצה של האלגוריתם הינו $O(V ^3)$.

סעיף ב

[illegible]

סעיף ג

תיאור מילולי של האלגוריתם:
יהי $G=(V,E)$ גרף פשוט ולא מכונן בעל n קודקודים.
<u>שלב תרגום הקלט:</u> נבנה מטריצת שכנויות A מסדר $n \times n$ עבור הגרף G באופן הבא: לכל $1 \leq i, j \leq n$, אם
$\{v_i, v_j\} \in E$ אז $A_{i,j} = A_{j,i} = 1$. אחרת, $A_{i,j} = A_{j,i} = 0$.
<u>שלב הפעלת הקופסה השחורה:</u> נשלח לבעיית כפל מטריצות את המופע: A, A (שתי מטריצות בוליאניות
מסדר $n \times n$).
<u>שלב תרגום הפלט:</u> עבור כל $1 \leq i, j \leq n$ נבצע את הבדיקה הבאה:
אם $C_{i,j} = 1$ וגם $A_{i,j} = 1$ נחזיר "כן" (אחרת נמשיך).
אחרת, נחזיר "לא".

הוכחת נכונות:

טענה ראשית: אם קיימים i, j ($i \neq j$) כך ש- $C_{i,j} = 1$ וגם $A_{i,j} = 1$ אז קיים משולש בגרף G .

הוכחת טענה ראשית: יהיו i, j ($i \neq j$) כך ש- $C_{i,j} = 1$ וגם $A_{i,j} = 1$. אז לפי הטענה שהוכחנו

בסעיף ב' יש מסלול באורך בדיוק 2 בין v_i ל- v_j ב- G .

$A_{i,j} = 1$ אז קיימת קשת בין v_i ל- v_j ב- G .

אז יש מסלול באורך בדיוק 2 בין v_i ל- v_j ב- G וגם קיימת קשת בין v_i ל- v_j ב- G , אז קיים משולש בגרף

- G .

ניתוח זמן ריצה:

שלב תרגום הקלט: עבור כל קודקוד אנו מבצעים בדיקה על כל שאר הקודקודים ולכן זמן הריצה הוא $O(n^2)$.

שלב הפעלת הקופסה השחורה: $O(n^\omega)$.

שלב תרגום הפלט: אנו מבצעים בדיקה בזמן קבוע על כל אחד מ- n^2 התאים של C לכל היותר ולכן זמן

הריצה הוא $O(n^2)$.

בסך הכל קיבלנו כי זמן הריצה של האלגוריתם כולו הינו $O(n^2 + n^\omega)$.

בהצלחה!